

TRONDHEIM KOMMUNE

Tilsynsrapport for stedlig tilsyn ved Tanem barnehage, 21.12.2020

Etter barnehageloven § 8 første ledd er kommunen lokal barnehagemyndighet, og har ansvar for å gi veiledning og påse at barnehagene drives i samsvar med gjeldende regelverk. Kommunen har etter § 8, femte ledd rett til innsyn i dokumenter og adgang til barnehagelokaler i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver. Barnehageloven § 16 første ledd omhandler kommunens ansvar for å føre tilsyn med virksomheter etter denne lov. Kommunen kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. I Trondheim kommune er myndigheten til å gjennomføre tilsyn, etter barnehageloven §§ 8 og 16 delegert til Fagenhet for oppvekst og utdanning (heretter omtalt som Fagenheten). Fagenheten har gjennomført tilsyn ved Tanem barnehage. Fagenheten sendte ut varsel om åpning av tilsyn ved Tanem barnehage den 08.06.20. Det ble gjennomført stedlig tilsyn ved Tanem barnehage 25.06.20 og 26.06.20.

1.1 Informasjon om Tanem barnehage

Tanem barnehage eies av Trondheim kommune og består av fire avdelinger: Ole Brumm, Emilstua, Pippistua og Konglestua.

1.2 Bakgrunn for tilsynet

Fagenheten fikk 06.05.20 en henvendelse fra kommunalsjef for barnehage i Trondheim kommune, heretter omtalt som barnehageeier, om å bistå i behandlingen av en bekymringsmelding barnehagen hadde mottatt fra Foreldrearbeidsutvalget (FAU) i Tanem barnehage. FAU beskrev bekymring knyttet til barnehagens sykefravær, ledelse, barnas psykososiale miljø, mangel på rutiner, struktur og omsorg for barna, manglende oppfølging av det spesialpedagogiske arbeidet og mangelfull kommunikasjon mellom foreldre og barnehagen. Melder beskrev at det i perioder var høyt sykefravær på avdeling Pippistua.

Fagenheten innkalte den 20.05.20 barnehagens enhetsleder, pedagogisk leder og barnehageeier til et møte for å gi tilsvaret på bekymringsmeldingen fra FAU ved Tanem barnehage. I møtet forteller enhetsleder at det er gjort flere forsøk på å rekruttere pedagoger, men dette har vist seg å være vanskelig. Enhetsleder har iverksatt noen tiltak for å sikre stabilitet og kontinuitet i bemanningen, men iverksatte tiltak har ikke ført til varig endring. Enhetsleder forteller at det psykososiale miljøet i barnehagen ved avdeling Pippistua i perioder har vært vanskelig, men opplever det generelt som godt.

Fagenheten foretok på grunnlag av bekymringsmelding og barnehagens tilsvaret en risikovurdering av

Tanem barnehage, og konkluderte i tilsynsgruppemøte den 02.06.20 med at det åpnes tilsyn ved barnehagen.

1.2.1 Utvidet tilsyn

Fagenheten har i tillegg mottatt to henvendelser knyttet til referatføring og foreldremedvirkning, en henvendelse fra FAU den 25.06.20 og en henvendelse fra foreldrerepresentantene i brukerråd datert 16.09.20. Foreldrerepresentantene skriver at de opplever at flere relevante innspill fra foreldrerepresentantene er fjernet og omskrevet slik at de ikke kommer frem i referatet. Fagenheten innkalte barnehagens enhetsleder og barnehageeier til å gi tilsvar på henvendelsene. I møtet forteller enhetsleder at hun opplever å bli beskyldt for noe hun ikke kjenner seg igjen i, men at hun har komprimert referatet noe for å unngå lange referat.

Fagenheten foretok på grunnlag av henvendelsene fra FAU og brukerråd og barnehagens tilsvar en ny risikovurdering av Tanem barnehage, og konkluderte i tilsynsgruppemøte den 28.09.20 med at tema for tilsyn utvides til å også omfatte temaene foreldreråd og samarbeidsutvalg.

1.3 Grunnlag for tilsynsrapporten

- 11.03.2020 Bekymringsmelding fra FAU
- 20.05.2020 Møte med barnehageeier, enhetsleder og enhetsleders stedfortreder ved Tanem barnehage, enhetsleders tilsvar på bekymringsmelding fra FAU datert 11.03.20
- 20.05-28.09.20 Dokumenter fra enhetsleder ved Tanem barnehage, se vedlegg 1
- 24.06.20 Møte med barne- og familietjenesten Heimdal
- 25.06.20 Observasjon i Tanem barnehage, Fagenheten
- 25.06-09.09.20 Intervju med foreldre i Tanem barnehage
- 26.06-18.08.20 Intervju med ansatte i Tanem barnehage
- 09.09-14.10.20 I perioden er det gjennomført tre veiledningsmøter med barnehageeier og enhetsleder knyttet til veiledning på tilsynsystema.
- 09.09-22.09.20 I perioden er det gjennomført 2 møter med barnehageeier, knyttet til barnehageeiers oppfølging av barnehagen.
- 14.09.20 Møte med tidligere barnehagemyndighet i Klæbu kommune, for å innhente opplysninger om tidligere tilsyn og klager ved Tanem barnehage.
- 16.09.20 Henvendelse fra foreldrerepresentanter i Brukerråd vedrørende referatføring og foreldremedvirkning i brukerråd
- 28.09.20 Møte med barnehageeier og enhetsleder ved Tanem barnehage, enhetsleders tilsvar på henvendelsen fra brukerråd datert 16.09.20
- 30.09.20 Tilbakemelding fra FAU etter foreldreråd
- 15.10.20 Foreldreråd med barnehageeier, enhetsleder ved Tanem barnehage og Fagenheten tilstede

Oversikt over historikk knyttet til tidligere klager og saker ved Tanem barnehage innhentet i ESA prod fra Klæbu kommune, se vedlegg 2.

1.4 Om forhold omhandlet i tidligere tilsyn

Tanem barnehage ble en del av nye Trondheim kommune 01.01.20, og Fagenheten har ikke ført

tilsyn med denne barnehagen tidligere. Det ble ført tilsyn etter barnehageloven i 2011, 2012 og 2014, da Tanem barnehage var en del av Klæbu kommune. Tema for alle tilsyn var barnehagens rammebetingelser og barnehagens innhold. Det ble ikke registrert avvik, men Tanem barnehage fikk en merknad i 2012 etter forskrift om politiattest i barnehager § 5 (dagens § 7) som omhandler rutiner for makulering av politiattester, jf. barnehageloven § 19.

1.5 Om gjennomføring av tilsyn

Tema for varslet tilsyn ved Tanem barnehage, juni-oktober 2020 er;

- barns behov for omsorg og trygghet
- barns psykososiale miljø i barnehagen
- foreldreråd og samarbeidsutvalg

Fagenheten har vært på stedlig tilsyn ved Tanem barnehage. Det er gjennomført møter med barnehageeier og enhetsleder, avholdt informasjonsmøte med foreldre og foreldreråd, det er avholdt informasjonsmøter for ansatte, intervju med ansatte og foreldre og observasjoner ved alle avdelinger i Tanem barnehage.

1.5.1 Informasjon og møter

Informasjon og møter med foreldre

FAU ved Tanem barnehage fikk tilbakemelding om at bekymringsmelding datert 11.03.20 var mottatt hos Fagenheten og at videre oppfølging og tiltak ville bli vurdert ut fra barnehageeiers tilsvaret til bekymringsmeldingen. Det ble avholdt et digitalt informasjonsmøte for alle foreldre den 16.06.20, der vi opplyste om hovedtrekkene i bekymringsmeldingen, tema for tilsynet og plan for gjennomføring av tilsynet. Det ble avholdt foreldreråd for alle foreldre den 15.10.20, med informasjon om utvidelse av tilsynsystema.

Informasjon og møter med ansatte

Det ble avholdt et digitalt informasjonsmøte for alle ansatte den 16.06.20, der de fikk samme informasjon som ble gitt i møtet med foreldrene senere samme dag: hovedtrekkene i bekymringsmeldingen, tema for tilsynet og plan for gjennomføring av tilsynet. Den 08.10.20 deltok Fagenheten på deler av barnehagens planleggingsdag med informasjon om utvidelse av tilsynsystema.

Informasjon og møter med barnehageeier og enhetsleder

Det ble avholdt et møte der enhetsleder og barnehageeier fikk gitt tilsvaret til bekymringsmeldingens innhold, og et møte med barnehagens enhetsleder og barnehageeier med varsel om tilsyn. Det er gjennomført tre veiledningsmøter med barnehagens enhetsleder og barnehageeier der følgende tema er blitt belyst: barnehagens arbeid med struktur og organisering, barnehagens arbeid med barn med særskilte behov, barnehagens fysiske miljø, barns behov for ro og hvile, barns behov for omsorg og trygghet, struktur/oppfølging av barn og foreldresamarbeid. I alle veiledningsmøter har også enhetsleder fått redegjøre for barnehagens arbeid med temaene for tilsynet. Det ble avholdt et møte der barnehageeier og enhetsleder ved Tanem barnehage fikk gi tilsvaret på på henvendelsen fra brukerråd datert 16.09.20. Det er også gjennomført et møte med informasjon om utvidet tilsyn.

Det er gjennomført to møter med barnehageeier, der eiers oppfølging av barnehagen har vært tema.

Møte med Barne- og familietjenesten, Heimdal

Den 12.08.20 ble det avholdt et møte mellom Fagenheten og BFT Heimdal. Fra BFT Heimdal møtte pedagogisk psykologisk rådgiver. I møtet ble det redegjort for samarbeid med barnehagen, og oppfølging av barnehagen, både før og etter kommunesammenslåingen mellom Trondheim og Klæbu kommune.

1.5.2 Beskrivelse av metoder

I tillegg til møter med barnehageeier, enhetsleder og Barne- og familietjenesten Heimdal har Fagenheten innhentet informasjon gjennom å intervju ansatte og foreldre, observere på alle avdelinger i Tanem barnehage og innhente skriftlig dokumentasjon.

1.5.2.1 Intervju med foreldre og ansatte ved Tanem barnehage

Det ble tilsammen gjennomført seks intervju med ansatte ved Tanem barnehage. Fire informanter var tilfeldig trukket. I utvelgelsen av informanter fra ansatte ved Tanem barnehage, ble det lagt vekt på at de skulle representere ulike avdelinger og ulike stillingsgrupper. Deretter trakk vi lodd og hadde en vara ved forfall. Tre av fire ansatterepresentanter kunne ikke stille til intervju, da vi innkalte vara førte dette til noe skjevhet i hvordan stillingsgruppene ble representert, men alle avdelinger var representert i intervjuene. Det ble i tillegg informert om at alle ansatte som ønsket å snakke med oss, kunne ta kontakt. To ansatte tok kontakt og ønsket å bli intervjuet. Begge ble innkalt til intervju. Det ble gjennomført sju intervjuer med foreldre, tre gruppeintervju og fire individuelle intervju. Til sammen ble ti foreldre intervjuet; tre var tilfeldig trukket, og sju hadde meldt seg frivillig. I utvelgelsen av foreldre er det brukt en app for å få et tilfeldig utvalg, men samtidig sikre at foreldre fra alle avdelinger ble representert. I tillegg ble leder og nestleder i FAU og leder i Brukerråd invitert til intervju. Alle foreldre er informert om at det er frivillig å stille til intervju. Noen av intervjuene har vært gjennomført digitalt, mens andre har vært ved fysisk oppmøte. Alle informanter fikk etter intervju lese gjennom det som ble skrevet for å kunne korrigere feil og oppklare misforståelser. Intervjuguidene er vedlagt, se vedlegg 3.

1.5.2.2 Observasjoner

Fagenheten observerte på alle avdelinger ved Tanem barnehage den 25.06.20. Mandat for observasjonene var å undersøke hvordan barn har det i Tanem barnehage og om barns behov for omsorg og trygghet er og blir ivarettatt. Selve observasjonsmetoden er nærmere beskrevet i mal for observasjon, se vedlegg 4. Barnehageeier og enhetsleder har fått tilsendt kopi av observasjonene, og de er gjennomgått på veiledningssamtale 09.09.20.

1.5.2.3 Innhenting av dokumentasjon fra Tanem barnehage

Fagenheten har innhentet dokumentasjon fra barnehagen knyttet til temaene for tilsyn. Oversikt over dokumentasjon som er etterspurt ligger vedlagt, se vedlegg 5. Oversikt over dokumenter som er oversendt fra barnehageeier ved Tanem barnehage ligger vedlagt, se vedlegg 1.

1.6 Om tilsynsrapporten

Tilsynsrapporten beskriver funn fra gjennomføring av tilsyn ved Tanem barnehage, i perioden 08.06.20-15.10.20, knyttet til temaene vi fører tilsyn med; barns behov for omsorg og trygghet, barns psykososiale miljø i barnehagen og foreldreråd og samarbeidsutvalg. I bekymringsmeldingen fra FAU uttrykkes det bekymring over et høyt sykefravær hos personalet og ledelsen. Dette blir ikke behandlet i tilsynet, da det er barnehageeiers ansvar å følge opp og eventuelt iverksette tiltak som

angår forhold mellom arbeidsgiver og ansatte.

2. Funn, vurderinger og konklusjon

2.1 Barns behov for omsorg og trygghet

I barnehageloven § 1 Formål, første ledd, første punktum, står det:

“Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.”

I departementets merknader fra ot.prp. nr. 47 (2007-08) til § 1 står det at barn har rett til omsorg og nærhet. Det å gi barna nærhet og sørge for at barn ut fra alder og individuelle forutsetninger blir møtt med lydhørhet, innlevelse og vilje til samspill er en primær oppgave for barnehagen. Lovteksten i barnehageloven § 1 Formål, første ledd, første punktum, presiserer også kravet til samarbeid mellom barnehagen og hjemmet. Med “forståelse” menes gjensidig respekt for og anerkjennelse av hverandres ansvar og oppgaver i forhold til barnet, mens “samarbeid” i større grad dreier seg om informasjonsutveksling, det enkelte barns utvikling og spørsmål knyttet til barnehagens pedagogiske virksomhet.

Enhetsleder har redegjort for organiseringen i Tanem barnehage. Hun forteller at Tanem barnehage er organisert med en småbarnsavdeling, en avdeling for mellomstore barn og to storbarnsavdelinger. Organiseringen gjør at de fleste barn går på tre forskjellige avdelinger i løpet av tiden i barnehagen, noen barn går også på alle fire avdelinger i løpet av sin tid i barnehagen. Organiseringen fører til 2-3 overganger innad i barnehagen for hvert enkelt barn. Gjennom intervjuer med foreldre blir avdelingene Ole Brumm og Konglestua beskrevet som stabile, trygge og gode med høy grad av omsorg og trygghet for barna. Emilstua og Pippistua beskrives som ustabile og at barnas trygghet der ikke alltid blir ivaretatt. Flere foreldre forteller at deres barn har vegret seg for å gå i barnehagen ved disse to avdelingene. Både enhetsleder, ansatte og foreldre forteller at et høyt sykefravær har vært en utfordring for enheten. I intervju forteller foreldre at barnehagen informerer om nye vikarer som skal begynne, men at vikarene etter kort tid forsvinner igjen uten at foreldre er informert. Foreldrene opplever også at nye vikarer ikke hilser på foreldre og barn. I bekymringsmeldingen og gjennom intervjuer med foreldrene uttrykkes det stor bekymring knyttet til utskifting av personell. På avdeling Pippistua fortelles det at det i løpet av en periode på 1,5 år har vært 26 ansatte i faste eller midlertidige stillinger. Enhetsleder bekrefter at det har vært mellom 25-26 vikarer og øvrige ansatte på Pippistua i 2018 og 2019, men at noen av vikarene var der kun en dag, da de kom fra bemanningsbyrå. Etter en helhetsvurdering av de ulike informasjonskildene mener Fagenheten at barnehagen ikke har sørget for at alle barns behov for trygghet er ivaretatt i perioder med høyt sykefravær. Dette er ikke i tråd med barnehageloven § 1, første ledd, som omhandler ivaretagelse av barnas behov for omsorg, og barnehageloven § 2, sjette ledd som omhandler barnehagens helsefremmende og forebyggende funksjon.

2.2 Barns psykososiale miljø i barnehagen

I prop. 96 L (2019–2020) står det at et godt leke- og læringsmiljø omfatter alle deler av det psykososiale miljøet, slik som vennskap, inkludering og forebygging av krenkelser, trakassering, vold og mobbing (...). Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer ikke bare fravær av krenkelser, men at

barnet selv opplever at det er trygt og godt i barnehagen, at det er inkludert i barnegruppen og opplever å være betydningsfull for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse og noe barnet ser frem til.

I barnehageloven § 2 Barnehagens innhold, sjettede ledd, står det:

“Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.”

Kravet om barnehagens helsefremmende og forebyggende funksjon er utdypet i Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver, kapittel 1, Barnehagens verdigrunnlag. Her står det at barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelsers og mobbing. Dersom et barn opplever krenkelsers eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette. Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barn kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barn skal få støtte til å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelsers.

Forebygging og håndtering av mobbing og krenkelsers

I intervju med foreldre fortelles det om alvorlige hendelsers ved Pippistua der barn har blitt slått og/eller truet av andre barn. Flere foreldre forteller at det på foreldremøter er informert om tiltak barnehagen vil iverksette for å bedre situasjonen på avdeling Pippistua, men at de opplever at tiltakene ikke har gitt ønsket endring for å sikre at barna har det bra i barnehagen. Gjennom intervju med ansatte har vi fått beskrivelser der de forteller at de vil at barna skal ha det bra i barnehagen, men at bemanning og sykdom i personalet har preget det psykososiale miljøet. Da Fagenheten observerte den 25.06.20, så vi ansatte som støttet barna i å håndtere utfordringer, og bli kjent med egne og andres følelsers når de ansatte var tilstede i situasjonen. Det ble samtidig observert mangelfull organisering av de ansatte. Uklar ansvarsfordeling og rolleavklaring gjorde at barn ikke fikk nødvendig oppfølging, selv om det var nok ansatte til å kunne møte alle barn. En ny vikar fulgte opp barn som trengte tett oppfølging og veiledning i lek og samspill.

Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver presiserer at personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelsers og uheldige samspillsmønstre. Dokumentasjon fra Tanem barnehage viser at barnehagen har igangsatt et arbeid for å forebygge og stoppe mobbing og krenkelsers av barn i barnehagen. Dokumentasjonen viser at barnehagen har hatt kontakt med foreldre via sms, mail og samtaler når barn har opplevd et utrygt barnehagemiljø. Månedsbrev fra avdeling Konglestua viser hvordan avdelingen har informert foreldre og invitert foreldre til å ta kontakt i oppfølging av hendelsers i barnegruppen og innhentert råd fra Barne- og familietjenesten. Gjennom intervju, samtaler og innsendt dokumentasjon har vi avdekket at det har vært stor forskjell på oppfatningen av situasjonen på avdeling Pippistua i barnehagens arbeidsmiljøgruppe¹ og i FAU. Ut i fra beskrivelsene fra foreldre, FAU, og brukerråd, kan ikke barnehagen dokumentere at foreldre har blitt møtt med en gjensidig dialog og et samarbeid om bekymring for barn ved Tanem barnehage. Fagenhetens vurdering er at foreldrenes og barnas syn på situasjonen ikke er vektlagt i barnehagens vurdering og tiltak. Dette er ikke i tråd med

¹ Lokal AMG bestående av enhetsleder, tillitsvalgt og verneombud ved Tanem barnehage.

barnehageloven § 1 om samarbeid mellom barnehagen og hjemmet, og barnehageloven § 2, sjette ledd som omhandler barnehagens helsefremmende og forebyggende funksjon.

Barns mulighet til ro, hvile og avslapning

I forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver står det at kravet om barnehagens helsefremmende og forebyggende funksjon innebærer at barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagedagen. Dette er også forankret i barnekonvensjonen artikkel 31, Barnets rett til hvile. Fagenheten observerte sovesituasjonen i barnehagen da vi var på stedlig tilsyn den 25. og 26.06.20. Observasjonene viser at barns behov for hvile/søvn var dårlig tilrettelagt for barn ved Tanem barnehage. Det var støy fra skolegården med høy musikk, og barna lå i vogner i skolegården uten skjerming fra støy, ballek ol. På veiledningsmøte med barnehageeier og enhetsleder kommer det frem at enhetsleder er kjent med problematikken knyttet til barnas sovesituasjon, men at barnehagen ikke har kommet til enighet med skolen om dette, og at dette vil bli registrert som et avvik i TQM². Samtidig viser innsendt dokumentasjon fra Tanem barnehage at foreldrene har tatt opp bekymring knyttet til barns sovesituasjon på fem møter i FAU i perioden 13.11.18-11.02.20, og på fire av disse møtene var enhetsleder tilstede. Barnehagens tilsvaer til FAU er at sovesituasjonen er risikovurdert og at barnehagen har konkludert med at musikken ansees som uproblematisk og ikke oppleves som forstyrrende for innsovningen. Barnehagen ønsker ikke å flytte soveplassen da det er enkelt å følge med barna fra avdelingen når de sover. Innsendt dokumentasjon viser at støy ikke er vurdert i barnehagens risikovurderinger av sovesituasjonen. Fagenhetens vurdering er at Tanem barnehages praksis knyttet til sovesituasjonen ikke sikrer at alle barn som skal sove har mulighet til ro, og dermed ikke er en helsefremmende praksis. Dette er ikke i tråd med barnehageloven § 2, sjette ledd, og ikke i tråd med barnehagens interne rutiner, der det står at barna skal skjermes fra større barns lek.

2.3 Foreldreråd og samarbeidsutvalg

Barnehageloven § 1, første ledd, første punktum presiserer kravet til samarbeid mellom barnehagen og hjemmet. I departementets merknader fra Ot.prp. nr. 47 (2007-08) til § 1, pekes det på at foreldrenes rett til medvirkning i barnehagen også er nedfelt i barnehageloven § 4 om foreldreråd og samarbeidsutvalg. I barnehageloven § 4 Foreldreråd og samarbeidsutvalg, tredje og fjerde ledd, står det:

“Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.”

I departementets merknader til barnehageloven § 4 i rundskriv F-08/2006 står det i generelle merknader at intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse organene skal ha mulighet til å ivareta foreldregruppens kontakt med barnehagen og sikre deres medvirkning. Dersom det oppstår konflikter, skal samarbeidsutvalget arbeide for å finne frem til felles løsninger. Foreldrerådet består av alle foreldre til alle barn i barnehagen. I departementets merknader til

² Avviks- og forbedringssystem som benyttes i kommunale enheter i Trondheim kommune.

barnehageloven § 4 i rundskriv F-08/2006 står det i generelle merknader at det er viktig at det finnes et forum der alle foreldre kan møtes og diskutere ønsker og behov og komme med forslag til barnehagen. Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samarbeidende organ for alle parter som på ulik måte har et ansvar for barnehagens innhold og drift. Bestemmelsen må sees i sammenheng med §§1 og 2 om at aktivitetene i barnehagen skal skje i samarbeid med barnas hjem. Foreldrerådet velger foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalget. I merknader til ot.prp. nr. 72 (2004-05) står det at barnehageeier skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Saker av viktighet er blant annet saker angående barnehagens innhold og virksomhet, forslag til budsjett, driftsendringer, arealutnyttelse mv. Tanem barnehage benytter begrepet brukerråd slik at det tilsvarer barnehagens samarbeidsutvalg. I denne rapporten brukes begrepet samarbeidsutvalg når vi viser til lovtekster knyttet til barnehagens brukerråd jf. barnehageloven § 4.

I barnehagens redegjørelse for rutiner og praksis knyttet til valg av representanter til samarbeidsutvalget kommer det frem at foreldrerepresentantene velges av FAU i Tanem barnehage. Enhetsleder forteller at foreldre ved hver avdeling velger medlemmer til FAU, som igjen velger 2 representanter til brukerråd. Hun oppgir at det er foreldre, i foreldreråd, som har godkjent at valget skjer på denne måten. Barnehageloven § 4, andre og tredje ledd fastslår foreldrerådets og samarbeidsutvalgets sammensetning. I departementets merknader til § 4 i rundskriv F-08/2006 står det at det er foreldrerådet, som består av alle foreldrene til alle barna i barnehagen, som skal velge representanter til samarbeidsutvalget. Dokumentasjon innsendt fra Tanem barnehage viser at det har vært jevnlig brukerrådsmøter våren 2020. I tilknytning til barnehagedrift under covid-19-utbruddet viser innsendt dokumentasjon at ulike problemstillinger knyttet til smittervern faglig forsvarlig drift og foreldrenes syn og råd knyttet til barnehagens drift i denne perioden er lyttet til og fulgt opp. I referat fra brukerrådsmøtene fremkommer det at foreldrerepresentantene har etterspurt tilbakemelding fra barnehagen knyttet til barnehagens oppfølging av bekymringsmeldingen. Foreldrerepresentantene beskriver i e-postkorrespondanse at deres opplevelse i møtene er at barnehagens ledelse har fokus på saksgang og ikke innhold i meldingen, og at ansatt-perspektivet løftes frem på bekostning av barnas. Foreldrerepresentantene beskriver at de opplever at relevante innspill fra foreldrerepresentantene har blitt omskrevet og fjernet i referatet, slik at flere viktige poeng fra foreldrerepresentantene ikke kommer frem. I dokumentasjon innsendt fra barnehagen viser barnehagens plan for oppfølging av bekymringsmeldingen at foreldremedvirkning, oppfølging og informasjon til foreldre er fraværende i planen. Fagenhetens vurdering er at ved konflikter skal samarbeidsutvalget arbeide for å finne felles løsninger, slik at samarbeidsutvalgets intenderte funksjon som et organ for å sikre foreldrenes medvirkning, ivaretas. Bekymringsmeldingen fra FAU er en sak av viktighet som barnehagen burde forelagt brukerråd og foreldreråd. Dette er ikke gjort i tråd med barnehagelovens § 4 , fjerde ledd.

3. Vedtak med pålegg om retting etter tilsyn ved Tanem barnehage

Vedtak med pålegg om retting etter tilsyn ved Tanem barnehage

Vedtak:

Viser til foreløpig tilsynsrapport, med forhåndsvarsel om pålegg om retting datert 30.10.2020, og barnehageeiers uttalelse datert 11.12.2020.

Trondheim kommune, ved Fagenhet for oppvekst og utdanning, vedtar følgende pålegg etter tilsyn ved Tanem barnehage:

1) Barnehageeier må sørge for at alle barns behov for omsorg og trygghet er ivaretatt.

Tiltak for å lukke pålegg om retting:

- 1) Barnehageeier må sørge for at barn får gi uttrykk for hvordan de har det i barnehagen.
- 2) Barnehageeier skal ta hensyn til barns meninger i tråd med barnas alder og modenhet.
- 3) Barnehageeier må iverksette tiltak for å sørge for et trygt og godt barnehagemiljø, og fortløpende vurdere om tiltakene bedrer barns behov for trygghet og omsorg.

2) Barnehageeier må sørge for at mobbing og krenkelser i barnehagen forebygges, avdekkes og stoppes.

Tiltak for å lukke pålegg om retting:

- 1) Barnehageeier må sørge for at foreldre får medvirke i planlegging av tiltak for barnehagens psykososiale miljø
- 2) Barnehageeier må sørge for at handlingsplan for arbeid med barns psykososiale miljø ved Tanem barnehage ferdigstilles.
- 3) Barnehageeier må sørge for at alle ansatte er kjent med planen og kan iverksette tiltak for å forebygge, avdekke og stoppe mobbing og krenkelser av barn.

3) Barnehageeier må sørge for at barnehagens praksis knyttet til sovesituasjonen ivaretar barns behov for ro og hvile.

Tiltak for å lukke pålegg om retting:

- 1) Barnehageeier må sørge for at alle barn ikke utsettes for støy og barn som sover/hviler må skjermes fra andre barns lek.

4) Barnehageeier må sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og

samarbeidsutvalget.

Tiltak for å lukke pålegg om retting:

1) Barnehageeier må sørge for at saker av viktighet for barnehagens innhold og virksomhet og for foreldrenes forhold til barnehagen, blir fremlagt for barnehagens samarbeidsutvalg for å sikre foreldregruppens medvirkning.

5) Barnehageeier må sørge for at samarbeidsutvalgets intensjon som et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for alle parter som på ulike måter har ansvaret for barnehagens innhold og drift.

Tiltak for å lukke pålegg om retting:

1) Barnehageeier må sørge for å gå igjennom bekymringsmeldingen med foreldrene og sammen bli enige om tiltak for å sørge for at barns omsorg og trygghet blir ivaretatt

Merknad:

- 1) Barnehageeier bør utarbeide rutiner slik at foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalget fremover velges av foreldrerådet.

Rettslig grunnlag

Barnehagelovens § 16

“Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov. Kommunen kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjeningspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering”.

Fagenhet for oppvekst og utdanning sin vurdering

Foreløpig tilsynsrapport ble oversendt barnehageeier 30.10.20. Barnehageeier har gitt skriftlig tilbakemelding på tilsynsmyndighetens tolkning av funn og det faktiske grunnlaget som er lagt til grunn for rapporten. Barnehageeier peker i sin uttalelse på at Tanem barnehage har brukt begrepet *samarbeidsutvalg* frem til kommunesammenslåingen 01.01.20, og at barnehagen etter dette gikk over til Trondheim kommunes betegnelse *brukerråd*. I rapporten brukes begrepet *samarbeidsutvalg* når det vises til lovtekster, da dette begrepet benyttes i Lov om barnehager. Fagenhetens vurdering av brukerråd/samarbeidsutvalg ved Tanem barnehage er ikke knyttet til navnet barnehagen har på sitt samarbeidsutvalg, men om praksis knyttet til brukerråd/samarbeidsutvalg er i samsvar med barnehageloven § 4, tredje og fjerde ledd. Fagenheten opprettholder derfor sin vurdering om foreldreråd og samarbeidsutvalg.

Barnehageeier skriver i sin uttalelse at setningen “en vara ved evt sykdom etc” bør endres til “en vara ved evt sykdom ferie etc.”. Innspillet tas til etterretning. Setningen endres til “en vara ved forfall”. Fagenheten har ikke vurdert årsaken til at ansatte meldte forfall til intervju, men har intervjuet vara ved forfall, og endringen vil ikke ha innvirkning på vår vurdering.

Barnehageeier viser til eksempelet der et barn som viser utrygghet i barnehagen, ved levering og lek, blir avvist på sitt ønske om å sitte sammen en voksen ved måltidssituasjonen. Barnehageeier skriver at formuleringen i referatet fra foreldresamtalen kan være uheldig formulert, men at eksempelet er tatt ut

av sin sammenheng. Barnehageeier skriver at målet med fast plass var å gi barnet forutsigbarhet og trygghet, og at referat fra samtalen er gjennomgått og signert av foreldrene. Barnehageeier beskriver barnegruppen som liten, alle barna har nærkontakt med en voksen under måltidet, og alle blir ivaretatt med å sitte på fang for trøst ved behov. Fagenheten fjerner eksempelet fra rapporten. Samtidig peker avsnittet i rapporten på at flere foreldre forteller i intervjuene at barna deres har vegret seg for å gå i barnehagen ved disse to avdelingene, de beskriver avdelingene som ustabile og opplever at barnas trygghet ikke alltid bli ivaretatt. Dette samsvarer ikke med barnehageeiers beskrivelse av barnas mulighet for nærkontakt og trygghet. Fagenheten opprettholder derfor sin vurdering og konklusjon.

Barnehageeier kommenterer i sin uttalelse foreldrenes opplevelser knyttet til høyt sykefravær og at vikarer etter kort tid forsvinner. Barnehageeier peker på at barnehagen i perioder har benyttet vikarbyrå og at vikarene fra vikarbyrå gjerne jobber én dag eller i en kortere periode. Videre skriver barnehageeier at foreldrene er informert om at vikarbyrå benyttes dersom egne vikarer er opptatt. Fagenhetens vurdering er at dette er tatt med i foreløpig tilsynsrapport under punkt 2.1 “, ... noen av vikarene var der kun en dag da de kom fra bemanningsbyrå”, og under punkt 2.1 der foreldrene gjennom intervju forteller at”barnehagen informerer om nye vikarer som skal begynne, men at vikarene etter kort tid forsvinner igjen uten at foreldre er informert”.

Barnehageeier kommenterer i sin uttalelse foreldrenes opplevelser knyttet til at vikarer ikke hilser på foreldre og barn. Barnehageeier peker på at ansatte vikarer går gjennom en ansettelsesprosess med intervju og introduksjon. Nye vikarer mottar et hefte med informasjon til nye vikarer. Her står det beskrevet i eget punkt under *Hva er det viktigste for deg som ny vikar i barnehagen: Hils på foreldre/foresatte og presenter deg*, og det beskrives hvordan ansatte skal opptre i møte med barna. Barnehageeier oppgir at muntlig veiledning gis av avdelingspersonalet, og rutine for forutsigbar håndtering av fravær blant ansatte er utarbeidet. Fagenhetens vurdering er at det ikke er tilstrekkelig i seg selv å legge frem en skriftlig rutine. Barnehagen skal ha iverksatt alle de tiltakene som er nødvendig for å få etablert og implementert rutinen i praksis. Fagenhetens vurdering er at foreldrenes beskrivelser viser at rutinene ikke er implementert i alles praksis

Barnehageeier har kommentert foreldrenes opplevelse av at barnehagens tiltak for å forhindre alvorlige hendelser ikke har gitt ønsket endring for å sikre at barna har det bra i barnehagen. Barnehageeier viser til at barnehagen løpende har gitt informasjon til foreldre om hvordan de jobber, gjennom årsplan, periodeplaner, månedsbrev, oppslag, mailkorrespondanse, billedokumentasjon, etc. I foreløpig tilsynsrapport står det “Flere foreldre forteller at det på foreldremøter er informert om tiltak barnehagen vil iverksette for å bedre situasjonen på avdeling Pippistua, men at de opplever at tiltakene ikke har gitt ønsket endring for å sikre at barna har det bra i barnehagen”. Fagenhetens vurdering er at rapporten viser til at foreldrene opplever at de er informert om tiltak og planer, men at de opplever at tiltakene som blir skissert ikke blir fulgt opp eller ikke har gitt ønsket endring.

Barnehageeier skriver i sin uttalelse at barnehagen ikke fulgte opp bekymringsmeldingen FAU sendte til barnehagen, men opplyser at bekymringsmeldingen nå vil bli fulgt opp av barnehagen. Fagenheten opprettholder sin vurdering om at bekymringsmeldingen er en sak av viktighet som bør forelegges barnehagens samarbeidsutvalg for å sikre foreldregruppens medvirkning.

Barnehageeier skriver i sin uttalelse at barnehagen er klar over utfordringene knyttet til barnas sovesituasjon i vogn ute. Barnehageeier oppgir at de prøver å finne alternative løsninger, men at det i

2020 ikke vil finnes penger til å utbedre dette. Fagenheten opprettholder sin vurdering. Rettefrist er ikke satt i forhåndsvarselet, men kommer i dette vedtaket.

Barnehageeier skriver i sin uttalelse at valg av foreldrerepresentanter skjer ved at foreldre ved hver avdeling velger medlemmer til FAU, som igjen velger to representanter til brukerråd. Barnehageeier skriver at det er foreldre, i foreldreråd, som har godkjent at valget skjer på denne måten. Fagenhetens vurdering er at barnehageeiers innspill legges inn i teksten i rapporten "Enhetsleder forteller at foreldre ved hver avdeling velger medlemmer til FAU, som igjen velger 2 representanter til brukerråd. Hun oppgir at det er foreldre, i foreldreråd, som har godkjent at valget skjer på denne måten". I departementets merknader til § 4 i rundskriv F-08/2006 står det at det er foreldrerådet, som består av alle foreldrene til barna i barnehagen som skal velge representanter til samarbeidsutvalget, og det er barnehageeiers ansvar at å drive virksomheten i samsvar med gjeldende lover og regelverk, jf. barnehageloven § 7. Fagenheten opprettholder derfor vår merknad om at barnehageeier bør utarbeide rutiner slik at foreldrerepresentanter til samarbeidsutvalget fremover velges av foreldrerådet.

Barnehageeier kommenterer foreldrerepresentantenes opplevelse av at flere relevante innspill fra foreldrerepresentantene er blitt omskrevet og fjernet fra referatet. Barnehageeier skriver at det er uenighet mellom representantene i brukerråd, og at ansatterepresentantene og enhetsleder oppfattet at foreldrerepresentantene i omtalte referat ønsket å ta med ting som ikke ble behandlet i møtet. Barnehageeier skriver at dette er drøftet i brukerråd og at representantene er kommet til enighet om referatføring. Fagenhetens vurdering er at dette er i samsvar med vår vurdering og konklusjon som er presentert i foreløpig tilsynsrapport. Fagenheten opprettholder sin vurdering om at ved konflikter skal samarbeidsutvalget arbeide for å finne felles løsninger, slik at samarbeidsutvalgets intensjon som et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for alle parter som på ulik måte har ansvaret for barnehagens innhold og drift.

Barnehageeier peker i sin uttalelse på at foreldrerepresentantene opplever at barnehagens ledelse har fokus på saksgang og ikke innhold i bekymringsmeldingen. Barnehageeier skriver at barnehagen anser det som viktig at alle representantene i brukerråd er kjent med sin rolle og ansvar som valgte representanter. Derfor ble presentasjon med fokus på roller, ansvar og saksgang vedrørende samarbeidsutvalg/foreldreråd/FAU lagt frem i brukerråd 20.10.20. Barnehageeier skriver at fokus på roller, ansvar og saksgang, er noe alle må kjenne til og som må ivaretas for å kunne samarbeide om saker til barnets beste etter kravene i barnehageloven. Barnehagen skriver at dette ikke motstrider fokus på barnas beste, snarere tvert imot. Foreldrerepresentantenes innspill om at barnehagens ledelse har fokus på saksgang i stedet for innhold i meldingen ble mottatt 30.09.2020, møtet enhetsleder viser til ble avholdt tre uker senere. Fagenhetens vurdering er derfor at det ikke er dette spesifikke møtet foreldrerepresentantene viser til, men en opplevelse hos foreldre på hvordan barnehagen har håndtert bekymringsmeldingen.

Barnehageeier skriver i sin uttalelse at barnehagen mener å ha lav terskel for å søke råd og veiledning, ta imot veiledning og iverksette tiltak dersom foreldre eller barnehagen er bekymret for et barn eller gruppa. Barnehageeier opplyser at barnehagen kontinuerlig og aktivt har arbeidet med områdene i

bekymringsmeldingen siden høsten 2018. Barnehageeier opplyser i sin tilbakemelding at barnehagen i 2020 har igangsatt ulike tiltak, og redegjør i sin uttalelse for iverksatte og planlagte tiltak for å følge opp forhåndsvarselet om pålegg om retting. Barnehageeier skriver i sin uttalelse at barnehagen planlegger opplæring og kompetanseheving i personalet, systematisk evaluering for å sørge for samsvar mellom teori og praksis, å sette barns medvirkning i system, å videreføre arbeidet med verktøy som med blikk på barnet, psykologisk førstehjelp, grønne og røde tanker og praksisfortellinger, forebygging av sykefravær m.m. Barnehageeier skriver at fremdriftsplan for handlingsplan for arbeid med barns psykososiale miljø skal settes opp i samarbeid med brukerråd, og hvilke saker som skal legges frem for foreldreråd skal drøftes i brukerråd. Fagenheten mener at barnehagens planer og tiltak kan tyde på at barnehagen tar bekymringsmeldingen på alvor, men understreker at om tiltakene skal ha virkning må de følges opp over tid, og inkludere barnas og foreldrenes medvirkning.

Barnehageeiers tilbakemelding til tilsynsmyndigheten er hensyntatt for endelig vedtak om pålegg. Etter Fagenhetens vurdering foreligger det ikke grunnlag for å endre selve påleggene, men som beskrevet over, blir det lagt inn noen endringer under punkt 1.5.2.1, punkt 2.1 og punkt 2.3 i tilsynsrapporten. Tilsynsrapporten er vedlagt.

Frist for retting er 30.06.2021.

Klageadgang

Barnehageeier kan klage på dette vedtaket. Fristen for å klage er 3 uker fra barnehageeier har mottatt vedtaket jf. forvaltningslovens § 29. Klagen må være skriftlig og bør inneholde hva som bør endres og en begrunnelse på hvorfor. Klagen sendes til Fagenhet for oppvekst og utdanning. Dersom klagen ikke imøtekommes, vil klagen med nødvendige dokumentasjon oversendes Fylkesmannen i Trøndelag for endelig behandling. Barnehageeier har rett til å se dokumenter i saken jf. forvaltningsloven §§ 18 og 19. Barnehageeier har rett til å be om at vedtaket ikke blir iverksatt før klagefristen er ute, eller klagen er avgjort jf. forvaltningslovens § 42.

Med hilsen
Trondheim kommune

Bjørn Helge Græsli
enhetsleder

Kari Lise Stensby
rådgiver

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopimottaker: Gunhild Auset, Tanem barnehage
Ella Marie Ingdal, Kommunalsjef for barnehage
Elin Solbu, Organisasjonsdirektør

Vedlegg

Vedlegg 1 Oversikt over innleverte dokumenter fra enhetsleder ved Tanem barnehage

Mottatt 20.05.20:

Møtereferat fra FAU 17.04.20, 11.03.20, 30.10.19, 17.09.19, 20.05.19, 25.04.19, 07.03.19, 29.01.19, 13.11.18

Møtereferat fra møte med FAU leder 08.11.19

Møtereferat fra AMG 03.04.20

Mottatt 11.06.20

Bemanningsoversikt etter avdeling og stillingstittel

Oversikt over barnegruppa, avdelingsvis

Mottatt 30.06.20:

Oversikt over innsendte dokumenter

Barnehagens plan for oppfølging av klage

Risikovurdering ved fravær pedagogisk personale og enhetsleder

Utlysning bhglærer, vikariat 01.02.19-31.07.19

Utlysning bhglærer, vikariat 01.01.19-31.07.19

Søknad og svar dispsøknad pednorm 01.01-31.07.18

Søknad og svar dispsøknad pednorm 01.08-31.12.19

Referat fra avdelingsmøter 05.02.19, 04.06.19, 25.06.19, 07.01.20, 23.04.19, 29.10.19, 28.01.20, 10.09.19, 01.10.19, 11.02.20, 10.03.20, 09.06.20

Personalmøte 18.11.19

Planleggingsdag 16.08.19

Referat fra pedledermøter 21.01.19, 04.02.19, 29.04.19, 13.05.19, 03.06.19, 16.09.19

Foreldremøte 11.09.19, 23.01.19, 20.09.18

Øvingsoppgaver "Med blick på barnet"

Foreldresamtaler og mailkorrespondanse med foreldre

Handlingsplan for arbeid med barns psykososiale miljø ved Tanem barnehage

Rutinebeskrivelse pedagogisk psykologisk tjeneste Klæbu kommune

Mandat ressursteam

Referat ressursteam 27.10.17

Varsling om sak til ressursteam

Mailkorrespondanse med foreldre ang ressursteam

"Åpen tid"

Årsplan

Periodeplan

Månedsbrev

Månedspaner

Bemanningsplaner, barnehageårene 2018/19 og 2019/2020
Referat fra Brukerråd/SU: 18.06.20,28.05.20,07.05.20, 29.04.20. 21.04.20, 28.01.20,
22.10.19, 16.10.18 og møteplan for Brukerråd/SU 2019-20
Informasjon til foreldre om Pippistua
Ukeplaner Pippistua
SMS med info om uke 9 og 10

Mottatt 16.09.20:

Risikovurdering sovesituasjon

Rutiner og regler for Pippistua

Skriftlige rutiner jf. risikovurdering ved fravær

Månedsbrev og månedsplaner for Pippistua Handlingsplan for psykososialt miljø

Rutinebeskrivelse knyttet til mottak og veiledning av vikarer

Mottatt 28.10.20:

Brukerrådsreferat 21.04.2020, 29.04.2020, 07.05.2020, 28.05.2020, 18.06.2020

Vedlegg 2 Oversikt over historikk knyttet til tidligere klager og saker ved Tanem barnehage

- 19/408 Stillingsutlysning BUA
- 19/407 Stillingsutlysning pedagogisk leder
- 19/60 Stillingsutlysning vikariat spesialpedagog
- 18/998 Stillingsutlysning vikariat barnehagelærer
- 18/456 Stillingsutlysning pedagogisk leder
- 17/354 Klage Skolevei gjennom barnehagen
- 17/355 Referat samarbeidsutvalget
- 16/237 Stillingsutlysning enhetsleder
- 16/1119 Klage sikkerhet
- 16/970 Godkjenning av barnehagen
- 16/1370-3 Dispensasjon pedagognorm (1.1.18-31.7.18)
- 16/1270-9 Dispensasjon pedagognorm høsten 2019
- 13/152 Tilsyn i 2014 , ingen avvik eller merknader
 - Tilsyn i 2012, ingen avvik, merknad angående makulering av politiattester
 - Tilsyn i 2011 , ingen avvik eller merknader
 - Tema for alle tilsyn: barnehagens rammebetingelser og barnehagens innhold

Vedlegg 3 Intervjuguider

Intervjuguide- Tanem barnehage (ansatte)

1. **Vel møtt**
2. **Presentasjon** (fortell litt om din rolle og arbeidsoppgaver)
3. **Innledende informasjon fra barnehagemyndigheten**

Fagenhet for oppvekst og utdanning er delegert barnehagemyndigheten i Trondheim kommune. Vår rolle og oppgavene er definert inn i § 8 og § 16. Det er § 16 som er tilsynsparagrafen, som som anvendes når vi fører tilsyn med på Tanem barnehage.

Innsynsretten er også definert inn i § 8. Det vil si at vi har rett til innsyn i dokumenter og lokaler «i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver». Barnehagemyndigheten har taushetsplikt, vi har rett til innsyn, men taushetsplikten for oss gjelder på lik linje med barnehagens taushetsplikt.

Klagens innhold:

Bekymringsmelding fra foreldrearbeidsutvalget ved Tanem barnehage, som handler om barns psykososiale miljø og konsekvenser for barnehagens pedagogiske innhold knyttet til struktur, rutiner og opplæring grunnet høyt sykefravær hos ledelsen og ansatte.

Intensjonen med møte i dag er å få belyst de tema som vi fører tilsyn på i Tanem barnehage:

- Barns behov for trygghet og omsorg
- Barns psykososiale miljø

Vi håper du kan si noe om din opplevelse av Tanem barnehage og da hovedsakelig knyttet til temaene vi fører tilsyn med.

1. Enhetsleder/styrer/fagleder/Bu- arbeider/assistent får snakke fritt om saken/situasjonen/redegjørelsen.
 - Barnehagens ivaretagelse av barns behov for omsorg og trygghet

Fortell oss.....

Beskriv

Hvordan oppfatter barnehagen.....

2. Enhetsleder/styrer/fagleder/Bu- arbeider/assistent får snakke fritt om saken/situasjonen/redegjørelsen.
 - Barnehagens oppfølging av barn med behov for ekstra støtte i forhold til språk
3. Enhetsleder/styrer/fagleder/Bu- arbeider/assistent får snakke fritt om saken/situasjonen/redegjørelsen.
 - Din opplevelse av det psykososiale miljøet for barna
4. Enhetsleder/styrer/fagleder/Bu- arbeider/assistent får snakke fritt om saken/situasjonen/redegjørelsen.
 - Barnehagens forebyggende arbeid

- Barnehagens praksis når det avdekkes utestenging, krenkelser, mobbing mm.

5. Oppsummering

Intervjuguide- Tanem barnehage (foreldre)

1. **Vel møtt**

2. **Presentasjon** (kort presentasjon, navn, m.m)

3. **Innledende informasjon fra barnehagemyndigheten**

Fagenhet for oppvekst og utdanning er delegert barnehagemyndigheten i Trondheim kommune. Vår rolle og oppgavene er definert inn i § 8 og § 16. Det er § 16 som er tilsynsparagrafen, som anvendes når vi fører tilsyn ved Tanem barnehage.

Innsynsretten er også definert inn i § 8. Det vil si at vi har rett til innsyn i dokumenter og lokaler «i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver». Barnehagemyndigheten har taushetsplikt, vi har rett til innsyn, men taushetsplikten for oss gjelder på lik linje med barnehagens taushetsplikt.

Spørsmål, noe som er uklart om vår rolle som barnehagemyndighet?

Klagens innhold:

Bekymringsmelding fra foreldrearbeidsutvalget ved Tanem barnehage, som handler om barns psykososiale miljø og konsekvenser for barnehagens pedagogiske innhold knyttet til struktur, rutiner og opplæring grunnet høyt sykefravær hos ledelsen og ansatte.

Intensjonen med møte i dag er å få belyst de tema som vi fører tilsyn på i Tanem barnehage:

- Barns behov for trygghet og omsorg
- Barns psykososiale miljø

Vi håper du kan si noe om din opplevelse av Tanem barnehage og da hovedsakelig knyttet til temaene vi fører tilsyn med.

Innledende spørsmål

1. Er du medlem i Brukerrådet /samarbeidsutvalget?
2. Hvor lenge har du hatt barn i barnehagen?
3. Har du hatt barn i andre barnehager tidligere?

Barns behov for omsorg og trygghet

1. Beskriv din opplevelse av møte med Tanem barnehage mtp omsorg og trygghet for barna?

2. Får ditt barn den omsorgen det trenger i barnehagen?

Barns psykososiale miljø i barnehagen

1. Hvordan vil du beskrive barnehagens psykososiale miljø?
(relasjoner: barn-barn, barn-voksen, trygghet, stabilitet)
2. Har ditt barn opplevd utestenging, mobbing, eller krenkelser i barnehagen?
2.1 Hvis ja, hvordan ble dette fulgt opp av barnehagen?

Intervjuguide - Tanem barnehage (leder brukerrådet)

1. **Vel møtt**
2. **Presentasjon** (kort presentasjon, navn, m.m)
3. **Innledende informasjon fra barnehagemyndigheten**

Fagenhet for oppvekst og utdanning er delegert barnehagemyndigheten i Trondheim kommune. Vår rolle og oppgavene er definert inn i § 8 og § 16. Det er § 16 som er tilsynsparagrafen, som anvendes når vi fører tilsyn ved Tanem barnehage.

Innsynsretten er også definert inn i § 8. Det vil si at vi har rett til innsyn i dokumenter og lokaler «i den utstrekning dette anses nødvendig for å ivareta kommunens oppgaver». Barnehagemyndigheten har taushetsplikt, vi har rett til innsyn, men taushetsplikten for oss gjelder på lik linje med barnehagens taushetsplikt.

Spørsmål, noe som er uklart om vår rolle som barnehagemyndighet?

Klagens innhold:

Bekymringsmelding fra foreldrearbeidsutvalget ved Tanem barnehage, som handler om barns psykososiale miljø og konsekvenser for barnehagens pedagogiske innhold knyttet til struktur, rutiner og opplæring grunnet høyt sykefravær hos ledelsen og ansatte.

Intensjonen med møte i dag er å få belyst de tema som vi fører tilsyn på i Tanem barnehage:

- Barns behov for trygghet og omsorg
- Barns psykososiale miljø

Vi håper du kan si noe om din opplevelse av Tanem barnehage og da hovedsakelig knyttet til temaene vi fører tilsyn med. Det vi tenker er viktig er at du svarer i kraft av din rolle som leder i brukerrådet. Dette vil være viktig da vi vil vise til noen av beskrivelsene når vi skriver tilsynsrapport.

Spørsmål:

1. Er du medlem i Brukerrådet /samarbeidsutvalget?
2. Hvor lenge har du vært medlem
3. Hvordan organiseres møter i brukerråd?
4. Hvordan utarbeides sakslisten til Brukerrådet?
5. Kan dere fortelle litt om prosessen rundt valg av leder til brukerråd i år?
6. Hvordan melder foreldre inn saker til brukerråd når det er bekymring for barns behov for trygghet og omsorg, eller hendelser knyttet til det psykososiale miljøet i barnehagen?

Vedlegg 4 Mal for observasjoner

Mandat- observasjon i Tanem barnehage

1 Generell atmosfære

2. Barns behov for omsorg og trygghet ivaretatt?

- Hvordan blir barn som gråter møtt, eller sett av de voksne?
- Tar barn kontakt med de ansatte, eller vice versa?
- Barns adferd, tegn på uro, konsentrasjon, språk, samspill med andre barn
- Struktur og sikkerhet
 - Har de voksne oversikt over barna?
 - Hva gjør de ansatte for å gi barn forutsigbarhet?
- Skjer det krenkelser, eller hendelser uten avdekking eller oppfølging av ansatte?

Metodebruk:

- Vår rolle som observatører ligner metoden *beskjeden gjest*. Dette er en metode som egner seg godt når en skal samle informasjon om praksis i dagliglivet. Man kan se på hvordan personer forholder seg til hverandre og hvordan de er i sine egne omgivelser, metoden egner seg til å observere verbalt og nonverbalt samspill.
- Metoden er en ikke-deltakende observasjonsform, og egner seg godt når observatøren ikke ønsker å påvirke den vanlige atferden i omgivelsene det observeres i (Larsen, 2012, s. 89).
- Det er en åpen observasjon, informantene er klar over at observatøren observerer. Hvor den er, når den kommer og når den går. Kjent for mange fra barnehagelærerutdanningen, ved at de selv har vært "beskjeden gjest", eller ved at barnehagen tidligere har tatt i mot studenter som har vært ute i barnehagen for å bruke denne observasjonsformen.
- observasjoner gjøres fortløpende der barn og voksne på den gruppen skal observeres er, uten notater. Etterpå trekker observatøren seg tilbake for å skrive ned notater enten som løpende observasjon, eller som en konkret hendelse, se vedlegg.
- Feilkilder, får ikke innblikk i refleksjoner og tanker bak handlingene
- I utgangspunktet skal den beskjedne gjesten følge et barn, vi følger hele avdelingen/basen/gruppen.

Dato:

Tid:

Avdeling:

LØPENDE OBSERVASJON

Tid	Sted	Observasjon	Navn barn/voksen eventuell andre merknader

Oppsummering:

Vedlegg 5 Dokumentasjon Fagenheten har etterspurt fra Tanem barnehage

Etterspurt i varslingsbrevet 08.06.20:

- Barnehagens videre plan for oppfølging av klage datert 11.03.2020
- Risikovurdering for å sikre forsvarlig bemanning ved fravær av pedagogiske ledere
- Dokumentasjon på at barnehagen har lyst ut etter pedagogisk leder uten å få kvalifiserte søkere.
- Barnehagen oppfølging av barns psykososiale miljø fra d.d tilbake til 31.12.2018
- Barnehagens rutiner for oppfølging av barn med utfordringer knyttet til språk
- Barnehagens rutiner for tverfaglig samarbeid med eksterne instanser
- Plan som viser hvordan barnehagen jobber med relasjon mellom barn-barn, barn-personalet
- Tidligere bemanningsplaner, barnehageårene 2018/19 og 2019/2020 (antall barn over og under 3 år, grunnbemanning og pedagogisk bemanning)
- Oversikt over barnehagens brukerråd (samarbeidsutvalg).
- Oversikt over barn og foreldre

Etterspurt på veiledningsmøte 09.09.20

- Risikovurderingen det vises til i referat med FAU leder 08.11.19
- Rutiner og regler for Pippistua som det vises til i foreldresamtale 09.03.20
- Skriftlige rutiner (for hvem som har ansvar, ansvarsområder/ støttefunksjoner og god informasjonsflyt) jf. risikovurdering ved fravær av pedagogisk personale.
- Månedsbrev og månedsplaner for Pippistua august 2019-feb 2020.
- evt. Handlingsplan for psykososialt miljø (dersom dere har jobbet mer med denne siden sist versjon ble sendt oss 30.06.20)
- evt. rutinebeskrivelse knyttet til mottak og veiledning av vikarer vist til i plan for videre arbeid (dersom dere har utarbeidet denne siden 30.06.20)

Etterspurt på møtet 28.09.2020

- Referat fra brukerrådsmøter: 21.04.20, 29.04.20, 07.05.20, 28.05.20, 18.06.20